

अद्वैतवेदान्त
शास्त्री : पञ्चम-सत्रार्द्धः

DSCC – 11

वेदान्तपरिभाषा (आदितः आगमपरिच्छेदपर्यन्तम्)

क्र.	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट	होरा
1	कर्तृपरिचयः, मङ्गलाचरणम्, प्रमालक्षणम्, मनसः अनिन्द्रियत्वम्, ज्ञानगतप्रत्यक्षत्वप्रयोजकम्, धर्मादिष्वतिव्याप्तिनिरासः ।	1	16-20
2	विषयगतप्रत्यक्षत्वप्रयोजकम्, अनुमिति-धर्म-परिमाणवृत्तिष्वतिव्याप्तिवारणम्, वृत्तिभेदाः, प्रत्यक्षभेदाः, प्रातिभासिकरजतोत्पत्तिः, विवर्तपरिणामौ, स्वाप्नाध्यासाधिष्ठानम्, इन्द्रियजन्याजन्यप्रत्यक्षे ।	2	32-40
3	अनुमानलक्षणम्, व्याप्तिज्ञानस्य करणत्वम्, व्याप्तिलक्षणम्, मिथ्यात्वानुमानम्, सत्तात्रैविध्यम्, उपमानलक्षणम्, उपमानस्य मानान्तरत्वम् ।	1	16-20
	आकाङ्क्षा, योग्यता, आसक्तिः, शक्तिः, लक्षणाप्रकाराः, तत्त्वमसीत्यत्र लक्षणाभावः, तात्पर्यलक्षणम्, वेदानाम् अपौरुषेयत्वम् ।		

निर्धारितः पाठ्यग्रन्थः

- वेदान्तपरिभाषा (धर्मराजाध्वरीन्द्रविरचिता), क्षेमराजश्रीकृष्णदासः श्रेष्ठी (प्रकाशकः), श्री वेङ्कटेश्वर मुद्रालयः, मुम्बै ।
- वेदान्तपरिभाषा (सामणिप्रभा-शिखामणिसहिता), प्रो. पारसनाथद्विवेदी (सम्पादकः), सम्पूर्णनन्द संस्कृतविश्वविद्यालयः, वाराणसी।
- वेदान्तपरिभाषा (सविवरण'प्रकाश' हिन्दीव्याख्योपेता), डॉ. श्रीगजानन शास्त्री मुसगांवकर, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी।

अद्वैतवेदान्तविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. आर. प्रतिभा

दिनांकः 15-6-2024

प्रतिभा
हस्ताक्षरम्

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

4. वेदान्तपरिभाषा, खेमराज श्रीकृष्णदास प्रकाशन, मुम्बै।
5. वेदान्तपरिभाषा, मणिप्रभाख्यटीकासंवलितया शिखामणिटीकाविभूषिता च,
उदासीनस्वामिश्रीमदमरदासः (मणिप्रभाटीकाकारः), रामकृष्णाध्वरिः (शिखामणिटीकाकारः),
राष्ट्रियसंस्कृतसंस्थानम्, नवदेहली।

सहायक सन्दर्भग्रन्थ

1. Vedanta Paribhasa of Dharmaraja Adhvarindra, Translated and Annotated
by Swami Madhavananda, Advaita Ashram, Kolkata.
2. वेदान्तपरिभाषा, विश्वनाथ धिताल (सम्पादकः), श्री दक्षिणामूर्ति मठ, वाराणसी।
3. Vedantaparibhasa of Dharmaraja Adhvarindra (Sanskrit Text, English
Translation and Elucidation), Gopinath Bhattacharya and Prabal kumar Sen,
University of Calcutta, Department of Philosophy.

अद्वैतवेदान्तविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. आर. प्रतिभा

दिनांकः 15-6-24

प्रतिभा
हस्ताक्षरम्

अद्वैतवेदान्त
शास्त्री : पञ्चम-सत्रार्द्धः

DSCC – 12

बृहदारण्यकोपनिषद् शाङ्करभाष्यसहिता (चतुर्थाध्यायस्य तृतीयं चतुर्थं पञ्चमं च ब्राह्मणम्)

क्र.	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट	होरा
1	जनक-याज्ञवल्क्यसम्भाषणम्, पञ्चज्योतीषि, आत्मनः स्वरूपम्, आत्मनः स्थानद्वयम्, स्वप्ने रथादीनामभावः, आत्मनः स्वयं ज्योतिष्ट्वम्, तिसृष्ववस्थासु आत्मनः भोगराहित्यम्।	1	16-20
2	महामत्स्यदृष्टान्तः, श्येनदृष्टान्तः, मोक्षस्वरूपम्, आत्मनः निःसङ्गत्व-निःशोकत्वस्थितिः, मुमुर्षुदशा, देहान्तरग्रहणप्रकाराः, प्राणानां देहान्तरगमनप्रकाराः।	1	16-20
3	प्राणोत्क्रमणदशा, लिङ्गात्मनि इन्द्रियाणां लयः, आत्मनः देहान्तरनिर्माणस्य दृष्टान्तः, कर्मानुसारं गतयः, निष्कामस्य मोक्षप्राप्तिः।	1	16-20
4	मोक्षमार्गमतभेदाः, विदुषाम् अविदुषांचगतिः, अनन्दलोकवर्णनम्, आत्मज्ञस्य अभयप्राप्तिः, नानात्वदर्शिनां संसारप्राप्तिः, ब्रह्मदर्शनोपायः, संन्यासः, ब्रह्मस्वरूपम्, ज्ञानिनः स्थितिः, जनकयाज्ञवल्क्यसंवादः।	1	16-20

निर्धारितः पाठ्यग्रन्थः

1. उपनिषद्भाष्यम्, (खण्डः ३), सं. एस्. सुब्रह्मण्यशास्त्री, श्री दक्षिणामूर्ति मठ प्रकाशन, वाराणसी।
2. बृहदारण्यकोपनिषद्, सानुवाद शाङ्करभाष्यसहित, गीताप्रेस, गोरखपुर।
3. बृहदारण्यकोपनिषद्, विद्यारण्यदीपिका, एस्. सुब्रह्मण्यशास्त्री (सम्पादकः), महेश रिसार्च इनस्टिट्यूट, वाराणसी।

अद्वैतवेदान्तविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. आर. प्रतिभा

दिनांकः 15-6-22

प्रतिभा
हस्ताक्षरम्

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

सहायकः सन्दर्भग्रन्थः

1. The Brihadaranyaka Upanishad, With Commentary of Sankaracharya, Swami Madhavananda, Advaita Ahsram.
2. The messege of the Brihadaranyaka Upanishad, An Exposition of the Brihadaranyaka Upanishad in the light of Modern Thought and Modern Needs, Swami Ranganathananda.
3. बृहदारण्यकोपनिषत्, सरल हिन्दी भाष्य समेत, पं. राजाराम प्रौफेसर डी. ए. वी (प्रणेता)

अद्वैतवेदान्तविद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. आर. प्रतिभा

दिनांकः 15-6-'24

प्रतिभा
हस्ताक्षरम्